
SVENSKT SÄKERHETSPOLITISKT SABOTAGE

Dagens säkerhetspolitiska retorik brukar alltid inledas med en harang om de stora och snabba förändringarna i Europa. Efterföljande resonemang och slutsatser brukar dock visa att i svenska politikers hjärnor står det stilla. Där finns fortfarande Jalta-världen med de två intressesfärerna och det stora kriget som vi bör hålla oss utanför. Av den neutralistiska argumentationen kan man få intrycket att kriget står för dörren. Fast det gäller förstås inte försvarspolitiken. Där har vi ju tio års respit och förvarning det har vi Tagegepunkts ord på. Nej, det här gäller neutralitetspolitiken, den bör vi hålla fast vid. Man vet ju aldrig. Om tio år kan vi stå där igen med två stora maktblock i väst och öst, och då bör vi inte ha avsvurit oss chansen att vara neutrala.

Därför bör vi enligt neutralitetsfundamentalisterna återgå till den gamla formuleringen "alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig" i stället för den av riksdagen accepterade handlingsfrihetslinjen "Sveriges militära alliansfrihet syf-

tande till att Sverige skall ha en möjlighet att välja neutralitet i händelse av krig". Fundamentalisterna anför av Olof Johansson - helt i linje med centerns traditioner av utrikespolitisk isolationism och inskränkt provinsialism - men även många socialdemokrater har velat se neutraliteten som ett mål i sig.

Nedtonad handlingsfrihet

Så långt gick inte regeringen i sin utrikesdeklaration men tonade uttryckligen ner handlingsfriheten genom att betona att politiken skulle vara förutsägbar. Och till yttermera visso gjorde man den förutsägbar på en alldeles speciell punkt:

"Vi får heller inte ge andra stater förväntningar om ett svenskt militärt engagemang i händelse av en väpnad konflikt".

Om Olof Johansson och hans fundamentalistiska meningsfränder bland socialdemokraterna också tycker att vi skall återvända till den underförstådda doktrinen "hemliga förberedelser i fred syftande till väpnad hjälp i krig" framgår

inte. Kanske har de missat den poängen i de avslöjanden som gjorts på senare tid.

I alla händelser är det ingen god idé. Den tiden är förbi när vi både kunde ha kakan och äta den.

Lämna finnar och balter i sticket

Helt rättvis är inte ovanstående karikatyr av fundamentalisternas tänkande och mentalitet. Där finns också en bild av det farliga som kan hända i en nära framtid, nämligen att vi riskerat avsvära oss möjligheterna att lämna finnar och balter i sticket om de hotas av den förfärlige ryssen. Detta kan man utläsa av de upprörda kommentarer som följt på Carl Bildts påstående att han hade svårt att tänka sig att vi skulle stå neutrala om Baltikum angreps.

Sådana fakta som att man inte behöver vara krigförande för att man inte är neutral bekymrar inte dessa kritiker. Kanske kan de inte sin folkrätt. Kanske de inte känner till att vi inte var neutrala i finska vinterkriget. Kanske de tycker att det är onödigt att låta formella petitesser förstöra chansen att utmåla Carl Bildt som krigshetsare.

Avskräcker knappast Zjirinovskij

Nu kan neutralisterna känna sig lugna. Genom regeringsdeklarationen har Sverige uttryckligen givit *carte blanche* till presumtiva revanschister i Moskva. Deklarationen att vi inte skulle stå likgiltiga om Baltikum angreps torde knappast avskräcka en Zjirinovskij. Icke likgiltig täcker alla reaktioner utom "jaså". Om man vill vara cynisk kan man säga att socialdemokrater som Sture Ericsson och

andra inte var likgiltiga när de förhånade dem som engagerade sig för Baltikums frigörelse.

Ytterligare tröst kan neutralisterna finna i att Ingvar Carlsson bland annat på besök i Helsingfors uttyckligen uteslöt svenskt NATO-medlemskap och därmed i oträngt mål i ett enda slag komplicerade sina värdars säkerhetspolitiska situation.

Sovjetiska sfären

Ett tämligen gott skäl för den svenska alliansfriheten under det kalla kriget var omsorgen om Finlands suveränitet; om Sverige anslutit sig till NATO skulle kanske Finland definitivt ha dragits in i den sovjetiska sfären. Detta gav i sin tur Sverige ett medel att värna Finlands suveränitet, genom det underförstådda hotet att vi vid ett sovjetiskt tryck mot Finland kunde gå västerut. (Ett vapen som dock Erlander desarmerade vid not-krisen 1961).

Läxa lärd från Vinterkriget

Men det går att vända på Finlands-argumentet på ett sätt till: den svenska alliansfriheten var den avgörande faktor som tvingade Finland att välja sin allians med Sovjetunionen, VSB-pakten, som den enda vägen att behålla suveräniteten. Väpnat bistånd från väst var ju omöjligt genom att ett neutralt Sverige låg i vägen. Den läxan hade lärts redan i samband med att briter och fransmän planlade en undsättningsexpedition under Vinterkriget.

I dagsläget är det denna synvinkel som är den väsentliga. Finnarna, för vilka